

----- Forwarded message -----

Feladó: **Dr. Győri Gabriella Márta** <gyori.gabriella@bekes.gov.hu>

Date: 2025. ápr. 16., Sze, 15:50

Subject: Szakmai segítségnyújtás

To: Füzesgyarmat jegyző <drblaga.janos@gmail.com>

dr. Blága János részére
jegyző

Tárgy: szakmai segítségnyújtás

Tisztelt Jegyző Úr!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 133. § (3) bekezdése alapján a törvénysértések jövőbeni megelőzése érdekében – szakmai segítségnyújtás keretében a Miniszterelnökség Hatósági Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkára TKF-1/342/2/2022. iktatószámú állásfoglalására tekintettel – **a Képviselő-testület 2024. október 31. napján tartott ülésével kapcsolatban** az alábbi javaslatokat teszem.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 7. § (1) bekezdése meghatározza a költségvetési szerv fogalmát, amely szerint a költségvetési szerv jogszabályban vagy alapító okiratban meghatározott közfeladat ellátására létrejött jogi személy. Az Áht. 8. § (1) bekezdés b) pontja szerint helyi önkormányzati költségvetési szerv alapítására jogosult a helyi önkormányzat - a közös önkormányzati hivatal esetén a Mötv.-ben foglaltak szerint az érintett helyi önkormányzatok -, a helyi önkormányzatok társulása, a térségi fejlesztési tanács, az átalakult nemzetiségi önkormányzat.

Az Mötv. 41. § (6) bekezdése alapján a képviselő-testület a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására – jogszabályban meghatározottak szerint – *költségvetési szervet*, a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti gazdálkodó szervezetet (a továbbiakban: gazdálkodó szervezet), nonprofit szervezetet és egyéb szervezetet (a továbbiakban együtt: intézmény) alapíthat. Mindezek alapján megállapítható, hogy a 4341-1/2024. okiratszámú alapító okirattal rendelkező **Füzesgyarmati Napközi Konyha, helyi önkormányzati költségvetési szerv**.

Az Mötv. 84. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a helyi önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzat működésével, valamint a polgármester vagy a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására polgármesteri hivatalt vagy közös önkormányzati hivatalt hoz létre. Figyelembe véve az előzőekben leírtakat megállapítható, hogy **a polgármesteri hivatal, helyi önkormányzati költségvetési szerv**.

A polgármesteri hivatalnak és a napközi konyhának (továbbiakban: költségvetési szervek) – az Áht. 10. § (5) bekezdése alapján – működésének alapvető dokumentumaként, szervezeti és működési szabályzattal kell rendelkeznie. A költségvetési szervek szervezeti és működési szabályzata megalkotásának célja, hogy az alapító okirat rendelkezéseinek megfelelően meghatározásra kerüljön a szervezeti és működési rendjük. A költségvetési szervek szervezeti és működési szabályzata létrehozásának, elfogadásának jogszabályi alapját és kereteit az Mötv, az Áht. és az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) tartalmazza.

Magyarország Alaptörvényének 31. cikk (3) bekezdése alapján a helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályokat sarkalatos törvény – Mötv. – határozza meg, mely e szabályok között tartalmazza a feladat- és hatáskör gyakorlására, a szervezetre vonatkozó rendelkezéseket. Az önkormányzatok feladat- és hatáskörét túlnyomórészt a közszolgáltatások teszik ki, amelyek ellátásának egyik szervezeti formája az Mötv. 41. § (6) bekezdése alapján a költségvetési szerv. Az Áht. az állam és a helyi önkormányzatok közfeladatot ellátó és finanszírozó gazdálkodásának szabályrendszere, amely szervezeti megközelítésben az államháztartás részét képző szervezetekre vonatkozó előírásokat tartalmazza. E szervezetekhez tartoznak az Áht. 3. § (3) bekezdés e) pontja szerint az önkormányzati költségvetési szervek, így a költségvetési szervek tekintetében az Mötv. az általános, míg az Áht. a különös szabályozást szerepét tölti be.

Az előzőekben vázoltak alapján a költségvetési szerveknek szervezeti és működési szabályzattal kell rendelkezniük, melynek jóváhagyása az Áht. 9. §-ában felsorolt irányítási hatáskörök része.

„9. § Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a költségvetési szerv irányítása a következő hatáskörök gyakorlását jelenti:

- a) a költségvetési szerv alapítása, átalakítása és megszüntetése, ideértve az alapító okirat és annak módosítása, valamint a megszüntető okirat kiadására vonatkozó hatáskör (a továbbiakban együtt: alapítói jogok) gyakorlását,
- b) a költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzatának jóváhagyása,
- c) a költségvetési szerv vezetésére kinevezés vagy megbízás adása, a költségvetési szerv vezetőjének felmentése vagy a vezetői megbízás visszavonása, és - ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik - a költségvetési szerv vezetőjével kapcsolatos egyéb munkáltatói jogok gyakorlása,
- d) a költségvetési szerv gazdasági vezetőjének kinevezése vagy megbízása, felmentése vagy megbízásának visszavonása,
- e) a költségvetési szerv tevékenységének törvényességi, szakszerűségi és hatékonysági ellenőrzése,
- f) a költségvetési szerv döntésének megsemmisítése, szükség szerint új eljárás lefolytatására való utasítás,
- g) jogszabályban meghatározott esetekben a költségvetési szerv döntéseinek előzetes vagy utólagos jóváhagyása,
- h) egyedi utasítás kiadása feladat elvégzésére vagy mulasztás pótlására,
- i) jelentéstételre vagy beszámolóra való kötelezés, és
- j) a költségvetési szerv kezelésében lévő közérdekű adatok és közérdekből nyilvános adatok, valamint a c)-i) pont szerinti irányítási hatáskörök gyakorlásához szükséges, törvényben meghatározott személyes adatok kezelése.”

Ezen jogszabállyal összefüggésben az Áht 9/A. § (1) bekezdése kimondja, hogy **az irányító szervnek címzett irányítási hatáskört az irányító szerv vezetője gyakorolja.** A helyi önkormányzati költségvetési szerv irányító szervét és annak vezetőjét – az Ávr. 6. §-a alapján – az Ávr. 1. melléklete határozza meg. A melléklet – az államháztartás önkormányzati alrendszerében című – II. Fejezetének 1. pont a) alpontja szerint – a közös önkormányzati hivatal kivételével – a **helyi önkormányzat által irányított költségvetési szerv esetében irányító szerv a képviselő-testület**, a közgyűlés, az **irányító szerv vezetője a polgármester**, a főpolgármester, a vármegyei közgyűlés elnöke. Tekintettel erre, az **Áht. 9. §-ában felsorolt irányítási hatásköröket elsődlegesen a polgármester gyakorolja.**

Az Áht. 9/A. § (1) bekezdése ugyanakkor azt is rögzíti, hogy az Áht. 9. §-ában rögzített hatáskörök irányítási rendjétől törvényben vagy kormányrendeletben el lehet térni. Az Mötv. 42. § 2. és 7. pontja alapján az Áht. hatáskör gyakorlási szabályaitól eltérően a képviselő-testület (át nem ruházható) hatáskörébe tartozik az Áht. 9. § a) pontjában (a költségvetési szerv alapítása, átalakítása és megszüntetése, ideértve az alapító okirat és annak módosítása, valamint a megszüntető okirat kiadására vonatkozó hatáskör (a továbbiakban együtt: alapítói jogok) gyakorlása), valamint a c) pontjában (a költségvetési szerv vezetésére kinevezés vagy megbízás adása, a költségvetési szerv vezetőjének felmentése vagy a vezetői megbízás visszavonása, és - ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik - a költségvetési szerv vezetőjével kapcsolatos egyéb munkáltatói jogok gyakorlása), rögzített irányítási hatáskör.

Tekintettel arra, hogy az Mötv. a **költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzatának jóváhagyását** nem utalja a képviselő-testület hatáskörébe, ezért egyértelműen kijelenthető, hogy azt **kizárólag a polgármester**, mint az irányító szerv vezetője **gyakorolja.**

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 23-24. §-ai rendelkeznek a közjogi szervezetszabályozó eszközökről. A Jat. 23. § (2) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat képviselő-testülete a saját és az általa irányított szervek tevékenységét és cselekvési programját, valamint *az általa irányított szervek szervezetét és működését normatív határozatban*, a (4) bekezdés j) pontja szerint pedig a polgármester és a jegyző a vezetése, az irányítása vagy a felügyelete alá tartozó szervek szervezetét és működését, valamint tevékenységét *normatív utasításban* szabályozhatja.

A fenitiek értelmében megállapítható, amelyet a Jat. indokolása is megfogalmaz, hogy „*normatív határozatot testületi szervek, normatív utasítást egyszemélyi szervek (közjogi tisztviselők) adhatnak ki*”.

Mindezek alapján a **költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzatának megjelenési formája** – mint közjogi szervezetszabályozó eszköz – **normatív utasítás.**

Összegezve a fentiekben leírtakat, a polgármesteri hivatal és a napközi konyha szervezeti és működési szabályzatát a polgármester hagyja jóvá normatív utasításban.

A polgármester aláírása mellett természetesen nincs akadálya annak, hogy a normatív utasítást a jegyző is ellássa kézjeggyével, figyelemmel az Mötv. 81. § (2) bekezdés c) pontjában foglaltakra. Azonban ahhoz, hogy a normatív utasítás szabályszerűnek minősüljön, a jogszabályi követelményeknek megfelelően, a jóváhagyása kizárólag a polgármester kompetenciája kell maradjon.

A képviselő-testület a 2024. október 31. napján tartott ülésen döntött a polgármesteri hivatal, valamint a napközi konyha szervezeti és működési szabályzatának elfogadásáról. Ez a két képviselő-testületi határozat a fentiekben már kifejtettek szerint nem felel meg a jogszabályi követelményeknek, tekintettel arra, hogy a polgármesteri hivatal és a napközi konyha, mint költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzatát a polgármesternek kell normatív utasításban jóváhagynia. **Kérem, hogy a soron következő ülésen a képviselő-testület vonja vissza a 74/2024. (X.31.) és a 77/2024.(X.31.) határozatát, és a polgármester az Áht. és a Jat. szabályainak megfelelően hagyja jóvá a polgármesteri hivatal és a napközi konyha szervezeti és működési rendjét normatív utasításban.**

Javaslatommal kapcsolatos további egyeztetés céljából munkaidőben a [\(66\) 622-019](tel:66622019)-es közvetlen telefonszámon, illetve a gyori.gabriella@bekes.gov.hu e-mail címen folyamatosan elérhető vagyok.

Kérem, hogy szíveskedjen e-mailben, vagy telefonon legkésőbb 2025. április 30. napjáig tájékoztatni arról, hogy a javaslatban foglaltakat elfogadja vagy nem, valamint arról, hogy az alapján milyen intézkedéseket tervez tenni. Bízom benne, hogy a fenti szakmai segítségnyújtás segíti Önt munkájában.

A törvényességi felügyeleti eljárás során a kormányhivatalok szakmai segítségnyújtásával összefüggésben az elektronikus úton, minősített elektronikus aláírás nélküli kapcsolattartási mód alkalmazását a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012 (VI. 26.) Korm. rendelet 5. § (4) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése biztosítja.

Békéscsaba, 2025. április 16.

Tisztelettel:

dr. Győri Gabriella

törvényességi felügyeleti szakügyintéző

BÉKÉS VÁRMEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Békés Vármegyei Kormányhivatal

Hatósági Főosztály

Törvényességi Felügyeleti Osztály

5600. Békéscsaba, Derkovits sor 2.

Telefon: 66/622-019

E-mail: gyori.gabriella@bekes.gov.hu